

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE

Kedd

167. szám.

Pest, september 26. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hírlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadjunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest, september 26.

De már az mégis alávaló gyalázat, a mi velünk történik.

Bécsből hideg lelketlenséggel visszautasítottunk, haza jövünk, kőpül nézünk, magunkat kétségbeesünk, aztán neki rugtatunk, s kutyafuttában összecsomposítunk egy kis magyarmiskás hadsereget, s most összeültjük bokánkat.

Mind ez jól van eddig.

Azokban mi történik, ama kérelhetlenül kevély és önző schönbruni udvar, hallván a dolgok mibealását, értesülvén hirtelenül összeszedett seregünk állapotáról, eltárván száját arra, hogy a magyar katonaság a hazáját el nem hagyta, ez önző dynastia rögtön meghunyászkodik, fanyar kevély ajkára visszacsalsa kétségbeesését, s barátságot színlelve, fekete köpenye alól kibúzza vászkezeit, s békéről beszél.

Akkorolgája! alászolgája. . . .

Magyarok, mondjátok meg, nem így tesznek-e veletek háromszáz esztendő óta!

Ha ennyi lecke után nem tanultatok, s most gyáván fogjátok magatokat viselni, úgy inkább ohajtom, hogy e haza egy éjjel egész határában süllyedjen el, legyen helyette kénköves párával egy új: Mare mortuum.

Béke? Alkudozás? Miért, mi alapon? Nekünk egy átalában semmi ilyes viszonyunk nincs, melyet kiegyenlíteni kellene.

Austria a horvátokkal berontatott hozzánk rablatait magán bírtokot, rablatait nemzeti jogok-

kat. A rabló csoport meg van akadva, s Austria kilép, mint alkudozó fél. . .

Soha senki még illy szemtelentül a világ historia komoly igazsága előtt nem mert illy megvetendő játékot űzni.

Hanem az, ki merész volt a hozzát: elvetni, ám emelje fel, s készen legyen elviselni a veszteséget.

Magyarok, szép ifju nemzet, ne engedj magadból csúfot űzni.

Tekintsünk hadseregünk ragyogó soraira, tekintsünk azon fiatal heves csapatokra, melyek az ország minden vidékeiről, mint villámhozó fergetegek egybegyülekeznek s elsiprani készek ama nyomorult tömegeket, melyet a sárga-fekete absolutismus egy szabad nemzet lerombolására e szép hazába beküldött.

Tekintsünk körül s szálljon lelkünkbe komolyság, férfiaság és önértet.

Ne alkudozásról legyen a szó, nemzetem, hanem, mint Kossuth mondta — számolnunk kell!

Jellacsich e haza földéről csak megveretve menjen vissza, vagy pedig megbánva léptét, minden tett kérékért tökéletes elégtételt nyújtson, mert a vért utoljára is senki sem szomjazza, s az elcsábított becsületes horvát népet mindenki inkább szánja, mint haragszik rájuk.

Követelnünk kell, hogy V. Ferdinánd lejdjön Budára, mert a milliók nem bizhatnak abban, hogy e jelen szerencsére kifütyültetés között csak az első felvonásig játszott drama egy más alkalommal egy sereg oaqueur segítségével jobb sikerrel adamsék.

Ki kell ragadnunk a királyt azon áruló kezektől, kik nem irtóztak ezen országot szabadsági menyegzőjének első hajnalán vérszalmával ragadni ki a boldogságból, s e földet dulások, rablások s fertőzet tanyájává tenni.

Ülés a képviselők házában

septemb. 26. reg. 11 órakor.

Az ülésben egy furcsa dolog került szónyegre.

Nyári Pál a szószékre lép s eladja miképen tudomása szerint Jellacsich seregéből sikerült egy egész rakás, mind mondják vagy három százra menő leveleket elfoglalni.

Uczozu neki rohant e hirre a háznak egyik része, s rettenetesen kíváncsi levén mi minden féle lehet azokban a levelekben, és azt mondta magában és fenszóval is. — Hogyan mért ne tudnók meg azt mi, hogy mi lehet azokban, hiszem

mi a nemzet képviselői vagyunk, nekünk csak azt kell mondanunk a ministernek, ide vele a papírosokkal, a ház asztalára azzal a correspondentiával, és meg van, a leveleket egy kosárból az ugy is árván maradt ministeri asztalokra letöltik, a képviselők oda rohannak, tördelik a pecséteket, s lesz borzasztó felfedezése a titkoknak, melyek következtében Jellacsich minden hadterve a legutolsó részletig fel lesz fedezve, s egy pár compromittált reactionarius még ma estére akasztófára juthat!

A mérsékelt emberek ezen követelésekre azt felelék, hogy az illyen ajtóstul együtt berohanó eljárás nem ér egy fakóvát sem, hadd nyitogassa ki otthon a leveleket ugy ágyban fekvé saját országos független és felelős kezeivel maga Batthyáni, ugy simés más dolga.

És ha kinyitotta, terjessze elő a hattagu kis választmányának, melly ha azokat átvizsgálta, a levelekből azokat, melyeket szükségesnek vél terjessze elő, melyek pedig a kora felfedezés miatt a dolgokat csak jobban bonyolítják, vagy ne tán az ott érdekeltek jó korán figyelmeztetvé volnának arra, mihez tartás magokat, mindezek elkerülése végett, rejtene el a minister ölnök valamelyik mahagoni fából készült asztalfiókjába.

A kíváncsiak serge azonban ezzel nem elégedett meg.

Nem hiányzottak olyanok is, kik a háromszáz levél között egy pár szerelmes levelkét is gyanítanak lézengni.

Szerették volna kipoztamesterkedni, nem szerelmes Jellachich, uram a tizenkilencedik század ezen Svatoplúkja, a camerilla valamelyik főfő rendű tagnéjába. És a többi.

Mindezen sürgetések ellenére szavazás nélkül a kérdés ugy dönt el, miként az szokás, minden komoly parlamentben.

Délután a hattagból álló választmány, melyről olvasóink tudják, hogy arra van kinevezve, hogy a ház megbízásából a határtalan s egy hangu bizodalomnál fogva megmarasztott Batthyáni minister hadkörűli intézkedései felett örködjék, e választmány össze fog ülni s ha lehet még ma estére referalni fog a háznak. —

Nyári Pál beszédéből azt lehetett kivenni, hogy ő e levelekbe már bele kukkantgatott volna.

A többi között azt állítja a szó-székben, hogy egy levél Latour osztrák hadügyministerhez volna intézve, melyben Jellachich emlékezteti a bécsi ministert, hogy váltaná be már valahára szavát s küldene el a mit ígért, az ágyúkat, golyókat löport, s más afféléket.

Valahára, valahára.

Az igaz eddig a kis kutya is tudta, hogy

Jellasics szoros czimboraságban van az osztrák ministeriummal, hanem az volt az ördög-ség, hogy kezünkben egy mak hetes nagyságu oklevél sem volt, mellyel előrukkolhattunk volna.

Istennek hála van most elég, s az osztrák parlament többségétől, mely különbözőleg a schönbrunni camarilla nyilvános szemtelenségét még sem hagyná homlokára süttetni, elvárjuk, hogy azon személyeket, mellyek e levelezések folytán compromittalva lesznek, legyenek azok bármily rangnak, azonnal közkereset alá fog vétetni.

Ezt reméljük, sőt mint Bécsben jártunkkor hallottuk, a kereset elrendelés egy ilyenféle eventualitásra már meg is ígértetett.

A dolog tehát úgy áll, hogy az osztrák ministerium még folyvást tiszta kezét affectál, s Latour, ki Bécsben katonai, s polgári becsületére állítá, hogy a ministerium, és a horvát párttűtés között semmi összeköttetés nincsen, ugyancsak keményen fel fog sülni.

A levelek közt azt mondják, hogy egy helyen Jellasics egy bizonyos királyi manifestum kiadását is sürgetné.

E manifestum bizonyára az lesz, mellyről egy idő óta mindenfelé beszélgetnek.

E manifestumban a király azt proclamálná, hogy a bánhoz irt, és ismeretessé lett következőben a sorkatonaság szoros kötelességének tartsa Jellasics előnyomulását elősegélni, s hogy mindazok, kik Jellasics ellen harczolni merészlenének, felségárulónak fognának tekintetni, mert a király jót akar, a király a nép boldogságát akarja eszközölni, s hogy a király e szent szándékában csak a magyar ministerium, a földesurak és honorátorok akadályozzák.

!!!.....

Három felkiáltó jelt tettünk ide, mert mi, kik különben sem vagyunk bőviben a phrasis csinálásoknak, illy alávalóság méltó qualificatiójára illendő szavakat hasztalan keresnénk szerény szótárunkban.

Ime... így bánnak velünk Schönbrunban.

A camarilla, csak hogy az absolutismust visszahozza nem undorodott volna azután, hogy a királyt szőszegővé tette, a király iránt még fennmaradt utolsó sugarat is a pietásnak így prostituiálni.

Iszonyatos, iszonyatos.

Azért magyar nép! láss utána, tekintsd meg kivel van ügyed. És intézkedjél úgy, hogy ten dolgaiban magad határozhass, mert ha még egyszer az osztrák kormány kezébe jutsz, akkor ugyan megvert mind a három Krisztus.

Mindenki feszülten várja a kifejlendő történeteket.

Az igazságnak rettentő hatalma van, s ha a legocsmányabb árulást kitesszük a napfényre, minden becsületes ember elfordul onnan.

Jól értesülten mondhatjuk, hogy igen sok katonai tiszt akkor pártoltak a magyar ügyhöz, midőn a királynak Jellasicshoz irt botrányos levele nap fényre jött.

Mi szívünkben sajnáljuk Ferdinand királyt, kivel a gonosz lelkűek illy lealázó szerepet viseltek.

Pest sept. 25.

Mi az, mi az, lehetséges e?

A Museum fő lépcsőzeti ajtaja nyitva van, az országuton, hol balra a Marcius hivatála, jobbra Szig Sámuel cséplő-gép és guilotin-gyára létezik, ekipázok dörgenek, huszárok és vadászok sürrögnek.

Ez annyit tesz: Majlát Zsorzi összecserdítette a méltóság tagokat.

E sorok írója is látta, miként gyülekeztek a nagy urak, kik előtt a faluban kalapot emelni szokás.

Hanem a mi hiányzott, az a részvét, és kíváncsi közönség volt.

Részünkről azt gondoltuk, hogy a felsőház azért fut össze, hogy a haza megmentésében ő is legyen valamit.

Példának okáért, ha a nádor a serget vezérli, gyűljenek körül egy csapatkával, mint egykor a banderiummal.

Nem biz ők, hanem azt akarták, hogy halljanak valami ujságot. Mert egy idő óta hallják, hogy az országban minden féle borzasztó dolgok plane ember halál is történik, a katonákat szedik, s a gyapjuért magyar bankókat küld a tisztartó s ők mindezekről azt sem tudják bű e vagy bá.

És azért elhatározták, hogy izennék meg a képviselőknek, miszerint őket innen túl minden működéseikről pontosan tudósítsák.

Persze, hogy ezalatt azt is értették, hogy ezután kéressék meg az ő méltóságos beleegyezésük is.

Szegény emberek, szegény emberek, be járt nekik, de nagyon hátramaradtak.

Az azonban mégis mindenestre méltányos, hogy a felsőház tudja meg, mi történik a redoute teremben.

De miért ezért alkalmatlankodni a képviselők házában? Más honnan az nem tudhatják meg?

Ime csekélységünk figyelmezteti a fenső házat egy hiv organumra, mellyet a képviselők háza már régen használatba vett.

A képviselők háza azt, hogy mi történik a Museum palotában, egyedül s kizárólag a Marciusból tudja meg. Tessék tehát a felsőháznak viszont prenumerálni a Marciusra s aztán tudásra fog jönni minden.

Ajánlunk hivatalbeli szolgálunkat.

Batthyáni ma reggelre e gyönyörű placattal lepte meg a pestieket.

Azon futár, kit én folyó hó 23-án Pulszky Ferencz külügyministeri álladalmi titkár urhoz azon utasítással küldék fel Bécsbe, miszerint levelem vettével azonnal kérje ki ő felségének azon határozott választát, mellyet ő az általam kijelölt minister társaim megerősítésére, és azon feltételre, mellyhez ezen ministerium megalakulását kötö, (i. i. Jellachichnak az országból tüsténni kiharancsolatását) adni méltóztatik — megérkezett.

Ezen felszólításom folytán Pulszki álladalmi titkár úrtól ugyancsak futár által f. hó 24-ről következő választ nyertem:

„Ma 8 óra után jött meg méltóságod futára s tüstént kértem audientiát, egy órákor délben rendeltetem Ferencz Károly főherceghez, kitől azon választ nyertem, hogy írásban meg fogom kapni ő felségének elhatározását, mert a csend és rend fentartása a fődolog, s szükséges, hogy loyális uton egyenlítették ki minden, ugy a mint ő felsége megígérte.“

Kelt Budapesten september 25-én 1849.

Gr. Batthyáni.

Pest september 26.

Napjainkban csak úgy omlik ránk kül-belelenség, árulás és csalás, mint az eső, még pedig a nélkül, hogy jó formán csak láthatnánk is a vé-

szes felhőt, mellyből szabadságunkat s nemzetiségünket agyon sújtani akaró menykövek potyognak. —

Hanem azért nagyon csalatkoznak, kik azt hiszik, hogy a magyar ember nem lát tovább egy bakarasszal sem az orránál, kik azt gondolják, hogy a titkos camerából kerülő fenyegetések, s megtámadásokra, azon jámbor hitben, hogy mind-ezek az Istentől jönnek, ki nem akarja, hogy e mostoha faj valaha az igéret földét elérhesse — összedugja kezét, s áhítatos megadással azt motyogja: az ur adta, s az ur elvette, legyen áldott az ő szent neve érette.

Korántsem. Bár milly finom kézzel, — mert hisz a női kezek azok szoktak lenni — szödték legyen meg azon fátyolt, melly a camarilla köfuvóit elrejti a profannok szemei elől, még is feledték rajta egy kis nyílást, mellyen bekukkanna, sokat megláthat a laicus is.

Van egy barometruma a camarilla működésének, mellynek emelkedésével vagy leszállásával ennek is hősei nagy képeket vágnak s berzenkednek vagy pedig meghunyászkodnak.

És e barometrum az olasz hadsereg állása.

Midőn Radecky az olasz három színek kitűzésekor olly jämmerlich helyzetben strázsált inkább, mint manoeuvrirozott Lombardia szélén, s midőn szerencsésnek hitte volna magát, ha csak arról biztosította volna valaki, hogy a fogát nem hagyja ott — a camarilla szép madarai árva számkivetésben penitentsiroztak s persze mint a féle elkergetett kakuk a más fészékben, megpisszenni a világot sem mertek volna, félve, hogy könnyen behorpasztják bőbitájukat.

És akkor bezzeg a mi jó királyunk is egészséges volt irányunkban, irt mindent, a mit kellett, Jellasicsot excommunicalta, kezükbe adta az igazgatás, sőt a törvényhozás gyeplőt, egyre járta szájából „a hű magyarok“ „atyai szívom“ és más czirogató szóbeszéd, sőt még a burgban lévő nagy kakukkos óra is azt énekelte:

Das geliebte Ungerland,

Ist des Kaiser's Vaterland.

Hanem alig hatott hozzánk Radecky első győzelmének híre, alig kondult el Milanóban a vészharang zugása, alig csirázott ki a remény, hogy az Etsch és Pó partjain a kétféjű sas új fészket rakhat — midőn, mint Faust szavára a pokol lakói tódultak össze a szétszaladt országnyomorgatók, s mint szemtelen varjak a dögre serogeltek a térre, mellyen gaz szándékok kerekvágása őket az annyira fájlalt multnak jobb idejéhez visszavezetheti.

És kezdtek koholni armányokat, terv tervet ért, mellyeknek legkiványabbikára is az ördög tátott szájával kaczaghatott, a vesztegetés és csábitás forgácsával élesítének tüzet, mellynél az árulás kábitatát főzék, a szentség gúnyvá merült kezek között s jól kiszámított tervök végpontján, mint bizonyos préda tünt fel Magyarországon roncolt-s hullámokba merülő hajója.

Megindultak a gazság gépének kerekei, a vészmadarak előzőnlöttek bennünket, bujtogatásikkal fellázították ellenünk a békes polgárokat s a párttűtés tüze meggyult keleten és nyugoton s az armány nagy mesterei éhfogakkal várták már a perczet, mellyben az ország pecsenyévé sülve e lángok felett, kövér harapásul szolgáljon számukra.

És a mint a nyert csaták híre, s az elfogott zászlók érkeztek Olaszországból, azon mértékben

vakmerőbben emelte fel magát a százféle kiadásu hydra, s mint napfényre a selyembogár, hemzsegve költék kifelé a reactio emberei, azt gondolva, hogy innot tova mindenik egy kis imperator lesz — a magyarok pedig leibhuszárjaik.

A király pedig bézárta előttünk atyai szívének kapuját, elfelejtette még azt is, hogy valaha valamit ígért, el hogy holmi egyet másra meg is esküdött, a német szöfök szinte kivirítottak nyájas pillanatainak sugárinál, a kakukos órát pedig befalazták vakmerő czinczogásáért

Özönnel érdeklött bennünket a sok mindenféle kedvetlenség, a lieber bánt ellenünk uszították, Bécsben küldöttségünknek csak egy fél vállról hányták a szót, mintha az valamelyik Jerusalemi tartományból jött karaván lett volna, és presentbe adtak egy staatschifet, mellyben legszöb színekkel ki volt festve, a siberiaféle nyuszvadászó jövendő, a kancsukás kraiss hauptmanok testvéri felügyelete alatt.

Szóval olly roppant sületlen és fövelen köfczokat nyelettek el velünk, hogy más nemzetnek bele a szíve repedt volna meg, a camarilla pedig azt várta, hogy mikor fog hasunk azoktól megpukkadni.

Hanem az áldott magyar nadrág csatos szija ettől megörizett bennünket.

Igy álltak a dolgok, midőn a reactionak sikerült szoldos emissariusai által a fölföldet lázadás magvaival hinteni be, s szaporítani számát, e szegény haza különben is számos elleneinek.

S ime erre még hetyköbben emelé fel fejét az ármányos camarilla, s a király által felszóllitatta országgyűlésünket, hogy a had s pénzügyi tárczák átadásáról, mint már teljesen bevégzett, s magában érthető dologról — hozzon már világos határozatot.

Es ennyire ment a gazság szemtelensége már, hogy Radecsky, Windischgrätz és Jelasich hátagé sánczolva magát, parancsokat kezdjen osztani egy nemzetnek, melly önállóságát létele első napjától daltala; s oda aljasítsák rendeltetését, hogy a kenyérhajat nem érdemlő zsarnokok asztalára ananást szolgáltasson, vagy legyen egy alodialis vadas kert, mellyben néhány embersalak szeszélyeit szabadon valósíthassa.

Hanem itt talán azt kérdezi az olvasó, hogy mire való a camarilla működéseinek e hosszas deductioja, s lépéseinek születése óta elemzése?

Csupán azért, mert a legujabb jelentések nyomán a magyarnak egyezés és engesztelődés ajánlatik, s ezért ígéretekkel kecsegtetik a közbéke és csend helyreállítása iránt.

S miután titkos elleneink soha semmit önjoszántokból nekünk nem adtak, s nem is adnának soha még erejükben bizhatnak, ebből következik, hogy dolgaik most átkozott rosszul állhatnak, mert bennünket újra ígéretekkel kecsegtetnek.

Semmi nem bírna e szörnyeket arra, hogy Magyarországot körmeik közül kleresszék, nem bírna soha az igazság, s nemzetek jogainak szentsege. Ujaik között fojtának meg, ha a pokol illy erőt bírna kölcsönözni nekik. Kérelem és könyű meg nem indítaná köszivöket Csupán erejük hanyatlása s gyengülése adja szájukba az engesztelés szavait, mellyek

helyett míg fegyvereikben bíztak, fenhéjázó parancsokat küldöztek hozzánk.

De az olasz tábor ügyei — ha az érkező hreknek hitelt adni lehet — kétségbeesett szint kezdének magokra ölteni; Jellacsich keményen megszörítva, a csatát ki nem kerülheti, melly erejét végkép tönkre teendi, a bujtoztatásoknak sem volt kívánt sikere, s a reactio félti czinkosait, s hogy mindenestől ki ne irtassék, egyezkedést ajánl, mellynek lépével újra megfoghatni vél bennünket.

Egyezkedést, hogy meglevő erejét, mellyel látja, hogy nem boldogul, szaporíthassa, s később annál biztosabb csapással rohanjon jóhizsemű pihenésünkben reánk, kik becsületes hívékenységünkben véderőnk neveléséről nem gondoskodandunk.

Magyarok! a camarilla félti fejét, mellyre — a mint most neki készülnek — meglehető keményen rá kopinthatnánk, s most még nagyilelkűséget akar játszani, s egyezkedést ajánl, és ígéretekkel tesz.

Ígéretekre nincs szükségünk, ugy is eléggé megcsömöröltünk már az eddigiektől; egyezkedésre pedig olyan bitang embereket nem választánk közbenjárókul.

Ne engedjük magunkat megcsaladni; ellenségeink minden ressource-ja kifogyott, a fel- és alvilág nem bír számokra többé eszközökkel, s most kiméletesen banni velők, annyi, mint a becsületesesség rovására gyávaságot tenni a világ nevetéségre.

A historia újjal mutatja, hogy mi Austriával csak akkor végezhetünk jól, midőn küháborúval volt elfoglalva; ha a politikai láthatáron szélcsend uralkodott — kéréseinkre ágyút, s cartácsot küldött feleletül.

Ne engedjünk időt most sem erejének összepontosítására. Ha az isten akarja, hogy Magyarország szabad, független és dicső legyen, ennek még azon évben kell megtörténni, mellynek martiusában e nemzet magát örökéletre érdemesítette.

Cserző Bencze.

Balaton vidékéről sept. 23.

Emlékezhetik a szerkesztő, midőn Pesten az akkor még nevezetes Sas vendéglőben vacsora közben lelkesedve említém, hogy Magyarországot utoljára is a huszárok mentik meg.

Uram! ezek a magyarhuszárok, valódi kanihalok!

Tegnap délután a Sándorek közöl egyszerre kiugrat egy közvitéz.

„Mig a király szavát tartotta, örömet szenvedtem Pardubiczon, örömet ontottam volna véremet Prágában, de mióta elakarja vétetni hazámat ezáltal a jött ment ember által, isten engem nem kell nekem a lénungje, hazám fizet, azért egyedül hazámért harcolok, ki kell fognom Jellacsichot a csordából, ha addig élek is!”

Ezeket mondva neki rugtatott maga egyedül a Jellacsich táborának.

Tíz kemény ember alig bírta visszaránczálni.

Hát azt hallotta mit csináltak a Jellacsich előreivel?

A Kresz lovasságot egy kellemes völgyben megrohanván elannyira szétverték, hogy mindenik másfelé szaladt.

Elesett ezen csatában 11 közvitéz, 2 káplár, a csatasíkon maradt 23 köpenyeg, kilencz pisztoly, 3 ló, két mestelen kard, s valami 43 sisak, meg egy cylindor óra.

A Jellacsich emberei annyira kifogytak minden eleségből, s annyira szoritának, hogy Keszthelynél a földeken nyersen ették a kukuriczárt és burgonyát.

S minő tudatlan és készületlen csapatjának nagyobb része.

Miként szemtanuk beszélik a szlobodnyikoknak csak $\frac{3}{4}$ része bírja a kardot kihuzni a rozda miatt, csakójuk pedig olly nehéz volt, hogy valami 200 már nem bírván meg a csákót, elhányták azokat, és fedetlen fővel ütük az előtt malombajárt lovaikat.

A gyalogok vagy nagyon sok port tesznek puskáikba, vagy nagyon keveset. Több puska szerte ment, soknál pedig a por nem bírván kivinni a golyót, a kapszli lyukon sitergett ki.

Maga Jellacsics a mint beszél mindennap holt részeg, s már elmakauzott egypár eskadront.

Azt is hirlik, hogy Jellacsich azért rendel annyi temérdek dohányt, mert seregének nagy részét bagóval lelkesíti.

Ha egy egy bundához juthatnak, azt rendszeren négyfelé vágják, s ugy osztják fel magok között.

Ha pedig véletlen valami ökör falkát közre kerithetnek, olly istentelenül megtömik magokat, hogy harmincz negyven ember rendszeren bele hal.

Ezt már nem hiszem, de mint bizonyost állítják, hogy egy vaskos éhes tót alvótársának jobb fulét elragta.

Isten önnel.

Mánx.

Tolna sept. 23.

Szerkesztő!

Tegnap a horvátok 3200-an bevonultak Pécsre reggeli 9 órakor, mint egy onnan jött becsületes férfitól hallottam, és minden ellentállás nélkül mentek be, igen nyomorult népnek állítja a hirt ide hozott.

A pécsi bosnyákok rokonérzelemmel viseltetnek irántok.

Útjokat Mohácsnak akarták venni, de miután azon hir ment, hogy ott mint egy 3000 nemzetör gyűlt össze, a hegyeken keresztül hirlik útjokat erre Tolnának veendő.

Be jó volna, ha már régen a Duna mentébe Földvár, Paks és Tolna városokra nagyobb figyelmet fordított volna a ministerium és elegendő fegyverrel ellátott volna bennünket; de most szaladtunk Pestre puskaporért, midőn már szomszédban az ellenség! pedig sehol jobban el nem zárhatjuk útjokat, mint itt e megyénk határain Mo-

